

افروز کوچکی سرابستان، عادل آذر، پرویز احمدی

1. دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت صنعتی مؤسسه آموزش عالی راهبردشمال (نویسنده مسئول)

2. استاد گروه مدیریت دانشگاه تربیت مدرس تهران

3. دانشیار گروه مدیریت دانشگاه تربیت مدرس تهران

چکیده

مهندسی ارزش تلاشی سازمان یافته است که با هدف بررسی و تحلیل فعالیت‌های طرح در مراحل طراحی، اجرا، بهره‌برداری و نگهداری اجرا می‌شود. این بررسی با استفاده از تجارب، ابتکارها و خلاقیت‌های متخصصان در جهت تحلیل کارکرد سیستم‌ها، عوامل، تجهیزات و کارآیی انجام می‌شود. با بررسی‌های انجام شده در زمینه عوامل تاثیرگذار در استقرار مهندسی ارزش امکان شناسایی، رتبه بندی و معماری این عوامل به عنوان یک پژوهش مستقل فراهم گردید. بیشتر کارهای مرتبط انجام شده در این زمینه تنها به تشخیص و رتبه بندی کلی عوامل تاثیرگذار در استقرار مهندسی ارزش اکتفا کرده اند و به معماری عوامل و چگونگی تاثیرات آنها بر یکدیگر نپرداخته اند. پژوهش حاضر با تکیه بر توافق جمعی از خبرگان مهندسی ارزش سعی در دستیابی به یک رتبه بندی علمی از مجموعه عوامل تاثیرگذار در استقرار مهندسی ارزش در پروژه‌های صنعتی با استفاده از تکنیک TOPSIS و طراحی معماری و روابط این عناصر با یکدیگر با استفاده از روش ISM دارد. فرآیند پژوهش با استانداردسازی پرسشنامه‌هایی با نظر خبرگان مهندسی ارزش در شرکت آرد ماشین انجام گردید. نتایج پژوهش نشان دهنده‌ی این است که 11 عامل دارای تاثیر بیشتری در استقرار مهندسی ارزش هستند، و در این میان عامل «شفافیت کارفرما در اعلام خواسته‌ها و انتظارات و تعیین محدودیت‌ها» جزء عوامل نفوذ گذار و مهم محسوب می‌شود. همچنین عوامل «انتخاب محدوده مشخص برای استقرار مهندسی ارزش» و «حمایت مدیریت سازمان» نیز جزء عوامل مهم و نفوذ گذار بر سایر عوامل شناسایی شده اند. نتایج نهایی پژوهش نشان دهنده‌ی مدل چهار سطحی مهندسی ارزش است که می‌تواند توسط مدیران شرکت جهت استقرار مهندسی ارزش بکار گرفته شود.

کلید واژه: مهندسی ارزش، تکنیک TOPSIS، مدل سازی ساختاری تفسیری، ISM